

УДК 159.9.016

ЮРЧЕНКО В. М., д.психол. н.
ЯКУШЕНКО С.С., магістр релігієзнавства
м.Острого

ПРАКТИЧНА ХРИСТИЯНСЬКА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ УКРАЇНИ

У тезах розглядається історичний контекст усвідомлення суспільством потреби в наданні психологічної допомоги населенню. Виводиться актуалізація християнської парадигми в процесі надання психологічної допомоги.

Ключові слова: залежність, психологічна допомога, реабілітаційна робота, християнсько-орієнтований методологічний апарат.

В тезисах рассматривается исторический контекст осознания обществом потребности в оказании психологической помощи населению. Выводится актуализация христианской парадигмы в процессе оказания психологической помощи.

Ключевые слова: зависимость, психологическая помощь, реабилитационная работа, христианско-ориентированный методологический аппарат.

The theses examined the historical context of public awareness of the need to provide psychological care. There is excreted actualization Christian paradigm while providing psychological assistance.

Keywords: addiction, psychological care, rehabilitation work, Christian-oriented methodological apparatus.

Постановка проблеми. Зміни, що відбуваються нині в українському суспільстві, мають складний і суперечливий характер. Наявні економічна, екологічна, політична та демографічна кризи створюють підґрунтя для прогресуючої дегуманізації та невротизації населення. Одним з найбільш сумних наслідків цих негативних явищ є зростання в Україні, як і в інших країнах світу, кількості алко-, нарко- та тютюнозалежних людей. Так, за даними ВООЗ (2001), залежність від алкоголю, наркотиків та тютюнопаління є поширеною та вражає до 25% всіх людей у світі в певні періоди їх життя. Об'єктивним індикатором гостроти епідеміологічної ситуації поширення алкоголізму, є рівень гострих алкогольних психозів, число яких в країнах Європейського регіону збільшилася в 4 рази. В Україні кількість хворих алкогольними психозами щороку збільшується на 10-15% [4].

Слід відмітити, що до найважливіших негативних наслідків вживання алкоголю, наркотиків і тютюну населенням належать: фізична, моральна та соціальна деградація особистості; зростання кількості неповних сімей, дітей-сиріт і напівсиріт, їх низькі фізичні та розумові показники; зростання загального рівня злочинності; падіння народжуваності населення одночасно зі зростанням рівня смертності загалом та внаслідок суїцидів зокрема [2,3]. Україна, де показник самогубств за 1988–2008 роки зріс з 19,0 до 20,5 на 100 тис. населення, стабільно входить до групи країн із високим рівнем суїцидальних ризиків.

Наведені сумні статистичні дані підтверджують важливість проблеми надання психологічної допомоги алко-, нарко- та тютюнозалежним людям, яка зай-

має дуже важливе місце в їх комплексній реабілітації. Важливість ролі психологів в реабілітаційній роботі із залежностями в Україні значною мірою посилюється необхідністю виконання Європейської декларації та Європейського плану дій із охорони психічного здоров'я, до яких Україна приєдналася в 2005 році, а також Міжгалузевої комплексної програми "Здоров'я нації на 2002–2011 роки.

Що стосується зарубіжної та вітчизняної історії формування такої підгалузі психологічної науки як психологічна допомога людям, то вони значно різняться. За кордоном, наприклад в США, державний інститут надання психологічної допомоги почав формуватися ще на початку ХХ століття в основному на базі традицій пасторського опікування в протестантизмі. Після Другої світової війни формування цього державного інституту було вже повністю закінчено офіційним визначенням осіб з відповідною освітою, які можуть надавати психологічну допомогу: психологи, психіатри, християнські психологи, соціальні робітники за місцем проживання.

Відомо, що в радянські часи державний інститут надання психологічної допомоги людям не існував, бо суперечив цілям і задачам тоталітарного режиму. Алко- та наркозалежні люди отримували лікування тільки в психіатричних лікарнях [1]. Україна після одержання незалежності успадкувала цю ж систему, ефективність роботи якої не може вважатись достатньою. В цей же період часу в нашій країні було створено багато християнських центрів реабілітації алко- та наркозалежних людей, які успішно працюють в традиціях православного та протестантського душеопікування.

Таким чином, можна стверджувати, що Україна йде класичним шляхом формування демократичної і дієвої системи надання психологічної і християнсько орієнтованої психологічної допомоги алко- та наркозалежним людям. В цьому зв'язку постає питання про необхідність виокремлення практичної християнської психології як самостійної наукової підгалузі, метою якої є проведення наукових досліджень християнських засобів надання психологічної допомоги людям і сприяння підвищенню ефективності цієї роботи через створення відповідного християнськи орієнтованого методологічного та методичного апарату.

Процес формування практичної християнської психології вперше в Україні розпочато в Національному

університеті "Острозька академія", де створена лабораторія християнської етики, психології та педагогіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості: Навч. посіб. — Харків: ФОЛІО, 1996.
2. Михайлова Ю. В., Сабгайда Т.П. Предотвратимые потери здоровья населения как объект анализа // Экономика здравоохранения, — 2008.- № 2.-С.37-42.
3. Пилягіна Г. Я., Винник М. І. Проблема саморуйнуючої поведінки серед населення України // Новости медицины и фармации. — 2007. — № 215. — С. 10–11.
4. Матеріали опубліковані на сайті: <http://centerblago.com.ua/ru> – alcoholizm-narkomaniya-statistics-ukraine.html